

Socialdepartementet
S2023/03193

Remissyttrande av betänkandet Ökad kontroll över tandvårdssektorn, SOU 2023:82

Sammanfattning

Region Norrbotten är i huvudsak positiv till utredningen och instämmer i behovet av att komma till rätta med att oseriösa aktörer missbrukar det statliga tandvårdsvårdsstödet. Regionen instämmer i utredningens förslag om att tillståndsplikt för privat tandvårdsverksamhet bör införas samt i att ansvaret för kontroller ska delas mellan Försäkringskassan och Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Regionen står inte bakom de delar i utredningen som innebär ökade kostnader och administration för regionen, då en utökning av dessa områden kräver ekonomisk kompensation från staten.

Region Norrbottens synpunkter

Villkor för att få bedriva tandvård som privat vårdgivare

7.2

Regionen instämmer i utredningens resonemang om att det statliga tandvårdsvårdsstödet regelverk är krångligt, vilket framgår av att det endast är 41% av de felaktiga utbetalningarna som beror på avsiktliga fel. Visserligen ingår det inte i utredningens uppdrag att lämna förslag till förändringar av tandvårdssystemets grundmodell men regionen vill ändå framhålla önskemål om ett enklare och mer rättvist tandvårdssystem. Regionen har tidigare lämnat yttrande till betänkandet *SOU 2021:8 När behovet får styra – ett tandvårdssystem för en mer jämlik tandhälsa* och då ställt sig bakom merparten av förslagen.

8.1.1

Regionen instämmer i utredningens förslag om tillståndsplikt för privata vårdgivare samt krav på att verksamheten bedriver ett systematiskt patientsäkerhetsarbete.

Det är dock oklart vad syftet är med att ett tillstånd kan begränsas till att avse viss tandvård eller viss patientgrupp. Om det till exempel avser att vissa behandlingar (anti-apné-skena, lustgas) kräver specifik utbildning så instämmer regionen.

8.1.2

Utredningen anger att ”det bör specificeras om verksamheten riktar sig till barn under 18 år, eftersom dessa är mer utsatta än patienter som uppnått myndig ålder”.

Regionen önskar dock poängtera att det finns fler utsatta grupper inom tandvården, och att det därför bör vara samma krav för all tandvård.

Villkor för anslutning till Försäkringskassans elektroniska system

8.2.2

Regionen instämmer i utredningens förslag om att anslutning till Försäkringskassan kräver att vårdgivaren finns i IVO:s vårdgivarregister.

8.2.6

Regionen anser dock inte att det är rimligt med en årsavgift för anslutning till det elektroniska systemet på 5 000 kr per mottagning. Folktandvården måste, till följd av politiskt beslutade uppdrag, ha kliniker över hela länet. De kliniker där resursbristen är störst behandlar nästan uteslutande barn och patienter inom regionens tandvårdsstöd.

Noterbart är att 2023 kom endast 13% av Folktandvården Norrbottens vårdintäkter från Försäkringskassan. Under de senaste åren har Folktandvårdens ”marknadsandelar” inom det statliga tandvårdsstödet kraftigt minskat¹. Regionen anser därför att Folktandvården inte ska belastas med samma kostnad per klinik för anslutning till Försäkringskassan som privata vårdgivare. Folktandvården har dessutom inte samma möjlighet som privata vårdgivare att få kompensation för den ökade kostnaden.

Villkor för och kontroll av utbetalning av statligt tandvårdsstöd

8.3.1

Regionen instämmer i utredningens förslag om förbättrad möjlighet till kontroll och att Försäkringskassans utredningsbefogenheter bör utvidgas.

8.3.5

Regionen befarar att utredningens förslag om att behandlare ska underteckna underlag för betalning av statligt tandvårdsstöd leder till mer administrativt arbete. Givet förbättrade möjligheter till kontroll i övrigt är regionen tveksam till att denna åtgärd ger någon effekt.

8.3.6

Regionen instämmer i utredningens förslag om att patienter bör få information om att en vårdgivare begär ersättning för utförd tandvårdsbehandling.

Underrättelseskyldighet för regionernas verksamhet

8.3.7

Regionen instämmer i förslaget att regionernas verksamhet ska omfattas av lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet. Det framgår dock inte hur detta praktiskt ska gå till.

Av betänkandet framgår inte hur regionerna ska ha möjlighet och tillstånd att ta fram uppgifter som styrker eventuella felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet, varav regionen önskar ett förtydligande kring detta.

Regionen instämmer i att regioner borde ingå bland de myndigheter som omfattas av lagen om underrättelseskyldighet. Det är viktigt att få till en förändring kring möjligheten att utbyta uppgifter mellan Försäkringskassan och region när

¹ [Uppföljning av tandvårdsmarknaden mellan 2019 och 2022 \(tlv.se\)](#), Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket (2023)

misstankar om felaktiga utbetalningar föreligger. Det framgår tydligt att regionen ska ha underrättelseskyldighet mot Försäkringskassan, men det framgår inte huruvida det motsatta gäller.

Det framgår inte heller hur regionerna ska upplysas om vårdgivare som nekas eller fråntas avtal att bedriva verksamhet av IVO eller nekas anslutning till Försäkringskassans elektroniska system. Det är viktigt att regionerna får kännedom om detta så inte utbetalningar från regionens tandvårdsstöd sker felaktigt.

Förslagen kommer dessutom att innebära ökad administration för regionerna, vilket inte framgår i utredningen.